Kankaanpään museon hankeselvitys

KULTVAP 26.11.2026
3217/12.03.03/2026

Valmistelija Fabig Mari

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Kankaanpään museon tarveselvityksen 16.4.2026 § 45. Tarveselvityksessä todettiin, etteivät museon nykyiset toimitilat vastaa museotoiminnan tarpeita rakennuksen teknisen kunnon, kokoelmien säilytysolosuhteiden, esteettömyyden ja saavutettavuuden osalta. Pitkän aikavälin tilaratkaisuksi esitettiin ensisijaisesti museotoiminnan siirtämistä keskustaan vuokratiloihin. Lautakunta esitti kaupunginhallitukselle jatkovalmistelun käynnistämistä ensisijaisesti vuokratilaratkaisuna ja totesi, että valmistelussa tulee selvittää myös kaupungin omistamien tilojen soveltuvuus museotoimintaan. Kaupunginhallitus hyväksyi lautakunnan esityksen 4.5.2026 § 151.

Kaupunginjohtaja asetti 18.8.2026 § 15/2026 työryhmän valmistelemaan museon hankesuunnitelmaa. Työryhmän tehtävänä oli tarkentaa museon tila- ja toiminnalliset tarpeet sekä selvittää toteutusvaihtoehdot, kustannukset ja aikataulu. Työryhmään nimettiin sivistysjohtaja (pj), tilapalvelupäällikkö, projekti-insinööri, talousjohtaja, museonjohtaja ja museoamanuenssi.

Hankesuunnitelmatyöryhmä on kokoontunut viisi kertaa ja hankesuunnittelun aikana on tehty kohdekäyntejä tarkasteltuihin tiloihin. Hankesuunnitelmassa on tarkennettu museon tilatarpeita sekä vertailtu tilavaihtoehtojen toiminnallista soveltuvuutta, kustannuksia, toteutusaikataulua ja riskejä. Varsalinnan kiinteistöön on laadittu alustava tila- ja pohjaratkaisu, jossa on osoitettu näyttely-, kokoelma-, käsittely-, henkilöstö- ja tukitilojen sijoittuminen. Suunnitelman pohjalta on arvioitu tarvittavat rakennus- ja talotekniset muutostyöt. Ulkopuolisen kustannuslaskijan laatimaa kustannusarviota on tarkennettu kaupungin omana työnä. Lisäksi kiinteistöstä on teetetty rajattu kuntoarvio ja pitemmän aikavälin kunnossapitosuunnitelma.

Kokoelmien säilytystilojen mitoitusta ja kalusteratkaisuja on selvitetty museon kokoelmatietojen ja kalustetoimittajilta saatujen tietojen perusteella. Kokoelmien monimuotoisuuden ja esineiden erilaisten säilytystarpeiden vuoksi tilantarpeen luotettava arviointi on haastavaa ja mitoitus on siten alustava. Näyttelytoiminnan osalta on tarkasteltu historian ja taiteen perusnäyttelyiden sekä vaihtuvien näyttelyiden tilatarpeita, teknisiä vaatimuksia ja alustavia toteutusratkaisuja. Näyttelysuunnittelun ja -rakentamisen kustannusarvio perustuu ulkopuolisen asiantuntijan laatimaan arvioon, jota museo on tarkentanut toimenpiteiden tarpeellisuuden ja laajuuden perusteella. Varsinainen näyttelysisältöjen ja toteutuksen yksityiskohtainen suunnittelu kuuluu hankkeen seuraaviin vaiheisiin. Näyttelyn suunnittelussa ja kehittämisessä voi olla mahdollista hyödyntää ulkopuolisia avustuksia. Mahdollisia avustuksia ei ole vähennetty hankesuunnitelman kustannusarviosta.

Varsalinnan toteutus- ja käyttöönottokustannuksiksi on alustavasti arvioitu noin 572 000 euroa ja vuotuisiksi vuokra- ja käyttökustannuksiksi noin 56 800 euroa (alv 0 %). Kertaluonteiseen kustannusarvioon sisältyvät suunnittelu ja valvonta, tilojen muutostyöt, turvallisuus- ja valvontajärjestelmät, kokoelmien säilytyskalusteet ja varusteet,

näyttelysuunnittelu ja -toteutus sekä muutto. Hankesuunnitelmassa kuvataan myös toteutuksen vaiheistus vuosille 2027–2029, henkilöstö- ja asiantuntijaresurssien tarve sekä vuokrasopimuksen ja vastuunjaon jatkovalmistelu. Suunnitelmat, kustannukset ja aikataulu tarkentuvat jatkosuunnittelun ja sopimusneuvottelujen yhteydessä.

Kaupungin omistamista tiloista tarkempaan kustannusvertailuun on otettu Kangasmetsän koulu, jossa museokäytön edellyttämät muutostyöt voitaisiin aloittaa aikaisintaan vuonna 2032. Museon siirtyminen tiloihin olisi siten mahdollista alustavasti aikaisintaan vuonna 2033. Aikataulu riippuu kouluverkkoratkaisuista, kaupungin muista tilatarpeista sekä muutostöiden laajuudesta ja kestosta. Museokäytön edellyttämien muutostöiden ja käyttöönoton kustannuksiksi on alustavasti arvioitu noin 375 000 euroa (alv 0 %) ja vuotuiseksi sisäiseksi vuokraksi noin 39 700 euroa. Vaihtoehdon kokonaiskustannuksia kasvattaa kuitenkin toiminnan jatkaminen Niinisalon nykyisissä tiloissa uusien tilojen käyttöönottoon saakka. Niinisalon sisäinen vuokra on vuoden 2027 kustannustasossa noin 100 000 euroa vuodessa, minkä lisäksi rakennuksessa voidaan tarvita käyttöä turvaavia korjauksia. Vaikka Kangasmetsän arvioidut käyttöönottokustannukset ovat Varsalinnaa pienemmät, pitkä siirtymäaika kasvattaa ratkaisun kokonaiskustannuksia. Siirtyminen Kangasmetsään parantaisi saavutettavuutta nykyiseen sijaintiin verrattuna. Kangasmetsä sijaitsee kuitenkin päättyvän kadun varrella sivussa keskustan keskeisistä kulkureiteistä, joten museon näkyvyys jäisi Varsalinnan sijaintia heikommaksi. Kustannusarvio on Varsalinnan arviota yleispiirteisempi ja edellyttää tarkempaa tila- ja teknistä suunnittelua.

Yritysvaikutukset

Museon sijoittuminen voi elävöittää torin aluetta, lisätä lähialueen palvelujen käyttöä ja luoda mahdollisuuksia yritysten kanssa tehtävään matkailu- ja tapahtumayhteistyöhön. Tilojen muutostyöt ja museon käyttöönotto voivat tarjota yrityksille tilapäisiä toimeksiantoja.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Fabig Mari

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus

1. hyväksyy museon hankesuunnitelman jatkovalmistelun pohjaksi ja valitsee museon toimitilaratkaisuksi Kiinteistö Oy Varsalinnan tilat osoitteessa Torikatu 3;
2. käynnistää vuokrasopimuksen jatkoneuvottelut ja nimeää kaupungin edustajat neuvottelemaan sopimusehdoista, muutostöistä sekä kuntoarviossa tunnistettujen korjaustarpeiden toteuttamisesta ja kustannusvastuista;
3. hyväksyy hankkeen tavoitteellisen vaiheistuksen vuosille 2027–2029 siten, että ensin toteutetaan kokoelmien säilytystilat ja muutto, tämän jälkeen näyttelytilat ja perusnäyttelyt sekä tavoitellaan museon avaamista keväällä 2029;
4. sisällyttää vuoden 2027 talousarvioesitykseen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan investointeihin 60 000 euron määrärahan kokoelmien säilytyskalusteiden hankintaan sekä museon käyttötalouteen 50 000 euron määrärahan vuokrakuluihin, muuttoon ja näyttelysuunnittelun aloittamiseen;
5. toteaa, että tekninen lautakunta on varannut talousarvioesityksessään museon hankesuunnitelman toteuttamiseen 150 000 euroa, ja edellyttää, että jatkovalmistelussa tarkennetaan varauksen kohdentuminen, hankkeen muu rahoitustarve ja kustannusten jakautuminen toteutusvuosille sekä tarvittavat henkilöstöresurssit.

Lopullinen vuokrasopimus, tarkennettu kustannusarvio ja esitys hankkeen edellyttämästä rahoituksesta ja resursseista tuodaan erikseen päätettäviksi ennen toteutuksen käynnistämistä.

Päätös

Täytäntöönpano	Kaupungihallitus Kaupunginmuseo Rakennettu ympäristö
Lisätietoja antaa	sivistysjohtaja Mari Fabig 044 577 5280 museonjohtaja Kati Vainio 044 577 2738 tilapalvelupäällikkö Krista Mustaniemi 044 577 2640